

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Marihor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo, Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za izo-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 69.

Sobota, 29. avgusta 1931.

Leto VI.

Pravi socialni politik o socialnem zavarovanju.

Pri državni konferenci nameščen-
cev nemških socialno-zavarovalnih
zavodov, ki se je vršila poleti v
Draždanah, je govoril prejšnji mini-
ster dela sodrug Wissell o pomenu
in mejah socialne politike. Kar je
povedal, so pomembne, lepe besede,
ki naj bi jih ne poznali in prav cenili
samo delavci v Nemčiji, marveč po-
vsod, kjer kapitalistični svet hoče
rušiti socialno zavarovanje.

Sodrug Wissell meni, da danes ni
mogoče govoriti o krizi socialne po-
litike in socialnega zavarovanja.
Krizi podobno stanje je nastalo le
zaradi gospodarskih in političnih ne-
prilic. V zgodovini socialne politike da
je že večkrat sledila dobi legega raz-
voja razpada upadanja. Kljub temu
je pa razvoj socialne politike napre-
doval.

Prav temeljito je opisal Wissell
bedno sliko zgodnjega kapitalizma.
Pokazal je na sile, ki so privedle do
prvih socialnopolitičnih zakonov.

Socialna politika povojne dobe
je pa skrbstvo izpremenila v pravno
pravo vseh delojemalcev. Glede
razširjenosti socialne politike na
skrbstva potrebne se je vnel v zad-
njem desetletju najostrejši boj. Ta
boj je prav sedaj dosegel vrhunec
ostrine. Svet osvajačoka gospodarska
kriza je okrepila vse sile, katerim je
bila že od nekdaj socialna politika
trn v oči. Ti krogi prikrivajo svoje
nasprotstvo proti socialni politiki s
tem, da trdijo, da socialna politika
grozi zadušiti gospodarstvo. Toda o
»socialni preobremenitvi«
gospodarstva ne more biti govora, ker je so-
cialna politika postala del medna-
rodnega delavskega prava.

Socialno zavarovanje ni državna
pomoč, marveč organizirana samo-
pomoč velikih množic delovnih slo-
jev. Prispevki za socialno zavarova-
nje so del zasluženih mezd in pome-
nijo prihranjeno kupno silo. Na me-
sto individualnega štedenja stopa
socialno štedenje. Srečni štiti ne-
srečnega, zdravi bolnika.

Trenutno je mogoče, da so ob ča-
su gospodarskih katastrof prizadete
tudi socialnopolitične pridobitve, to-
da trajno reakcija izgradbe socialne-
ga zavarovanja ne more ovirati. Ve-
lika naloga strokovnih organizacij je,
da v kapitalističnem družabnem redu
izkoriščanje delavstva kar najbolj
omeji. Dolžnost strokovnih organiza-
cij je tudi, da so stebri in gonilna
sila v nadaljnjem izpopolnjevanju so-
cialne politike. Na njih silo in aktiv-
nost se mora naslanjati tudi socialno
zavarovanje.

Temu oduševljeno sprejetemu re-
feratu sodruga Wissella je sledil krat-
tek razgovor, v katerem se je po-
udarjal z misel referata. S posebnim
poudarkom se je v razpravi nagla-
šalo, da nastaja tu misel ekonomije
z ljudmi, ki je nasprotna kapitalistič-
nemu principu ekonomije z blagom.
Ta misel se mora v množicah utrditi.
Ker so socialnopolitična vprašanja
obenem vprašanja moči, tedaj je tre-
ba z večjo aktivnostjo organizirati
zadnjega delojemalca.

Dr. Seipel zopet na Dunaju.

Bliža se volitev predsednika re-
publike, zato je dr. Seipel potreben
na Dunaju. Vrh tega se krščanski
socialci na vse pretege trudijo, ka-
ko bi strmoglavili zunanjšega mini-
stra dr. Schobra in ministra pravde
dr. Schürffa.

Nova angleška vlada.

Macdonald predsednik nove koncentracijske vlade.

Nepričakovano naglo je bila se-
stavljena nova angleška vlada. Dne
24. t. m. je delavska vlada odstopila
in 26. t. m. se je že predstavila no-
va vlada, ki ji načeluje zopet Mac-
donald.

V novo vlado so vstopili štirje
člani delavske, štirje člani konse-
rativne in trije člani liberalne stran-
ke. V novi vladi so: Macdonald
(predsednik), Baldwin (predsednik
tajn. sveta), Snowden (finance), Sa-
muel (notranje), Sankey (kancler),
lord Reading (zunanje), Hoare (za
Indijo), Thomas (kolonije), Neville
Chamberlain (zdravstvo), Cunliffe Li-
ster (trgovino), Crewe (vojno).

Po sestavi vlade je izjavil Mac-
donald časnikarjem, da pojde zopet
na delo, ker je prepričan, da nova
vlada, ki ni koalicija v pravem
zmislu, izvrši svojo nalogo. Kaj bo
potem, bomo šele videli.

Ta izjava Macdonalda se čita
kakor da hoče Macdonald žrtvova-
ti sebe. Gospodarski položaj in ma-
hinacije finančnega kapitala so spr-
avile državo v gospodarsko krizo
zaradi delavske stranke, ki je ni bi-
lo težko zrušiti, ker ni imela večine.
Če Macdonald prevzame predse-
stvo proti večini delavske stranke,
ki se opravičeno zgraža nad projekti
finančne sanacije državnega gospo-
darstva na račun delavstva in na-
meščencev, hoče Macdonald odvr-
niti od sebe očitek, da je delavska
vlada zavozila državno gospodarstvo.
Macdonald je revizionist in njegove-
mu naziranju, da mora povsod u-
veljavljati svojo voljo, odgovarja tu-
di ta korak, ko prevzema nase očit-
ke, a hoče delati po svojih nazorih
dalje v kombinaciji z opozicionalni-
ma strankama, ki sta mu v bistvu
nasprotni. Macdonald hoče »po-
trnjevi poti k cilju«, kakor je že več-
krat rekel.

Macdonald je bil doslej predse-
dnik delavske stranke. To mesto bo
moral odložiti, ker goji tudi angle-
ška delavska stranka emancipacijs-
ko politiko, kakor ves svetovni so-
cialistični pokret.

Delavska stranka se hoče boriti.

Henderson na čelu opozicije.

»Daily Herald«, ki je postal sedaj
glasilo opozicije, pozdravlja novo
vlado takole:

»Eno moramo takoj povedati: no-
vi kabinet ni narodna vlada. Macdo-
nald in prejšnji ministri iz delavske
stranke, ki bodo pripadali koncen-
tracijski vladi, so vstopili v vlado
kot privatne osebe, ne kot poobla-
ščenci delavske stranke. Kdor našo
organizacijo pozna, ne more o tem
dvomiti niti trenutek. Široke mno-
žice bodo vsak ukrep zavrnile, ki bi
še bolj povečeval bedo nezaposlenih.

Delavska stranka stopa z današ-
njim dnem v novo fazo svojega raz-
voja, in sicer brez svojih voditeljev,
ki so ji izkazali to uslugo, da dobe
njih imena v zgodovini dober glas.
Delavsko gibanje ima dovolj široko-
grudnosti in plemenitosti, da ne dvo-
mi v njih odkritosrčnost.

List naznanja dalje, da bodo de-
lavskemu gibanju zvesti ministri
prejšnje vlade vodili proti novi vladi
najostrejšo opozicijo. Delavska stran-
ka se o tozadevni taktiki že posvetuje.

Macdonaldovo postopanje je vzbu-
dilo tudi v ostalem socialističnem
svetu presenečenje in obžalovanje.
Tako pravi Leon Blum v francoskem
socialističnem glasilu, da položaj
Anglije nikakor ni tako resen in ne-
varen, da je moral Macdonald na-
praviti ta preokret. Primanjkljaj 120
milijonov funtov je komaj osminka
proračuna; pokritje bi se bilo lahko
našlo, ne da bi se ves narod re-
volucioniral z obremenitvami. Pani-
ko nevarnosti je izzval tisk, da bi
dosegel svoj namen. Dosegel ga je in
strmoglavil vlado. Zakaj Macdonald
ni apeliral na volilce? Macdonald je
s tem pokazal samo pot vsem reak-
cionarcem Evrope.

Z enako skrbjo gleda na dogo-
dek nemška socialna demokracija.
Macdonaldov korak napolnjuje sve-
tovno socialno demokracijo z bo-
lestjo in skrbjo. Ni se lahko sprijaz-
niti z dogodkom, da Macdonald dela
z enim delom delavskih ministrov z
bivšima opozicijskima strankama,
dočim je ogromna večina delavske
stranke proti novi vladi.

Toda zgodilo se je. Macdonald je
samorasel človek, ki sodi politiko
po svojih vidikih. Nasprotno pa ve-
mo, da je angleška delavska stranka
velika stranka, ki se naslanja na
dobro disciplinirane strokovne orga-
nizacije ter bo neobičajni korak svo-
jega predsednika prebolela s prav
majhno trzavico.

Nova vlada nima bodočnosti. Do
enake koalicije med konservativci-
valutci na Angleškem je prišlo samo
enkrat med vojno, sicer pa ne pomni
angleška parlamentarna zgodovina
enakih dogodkov. Škoda je, da bo
trpela mednarodna politika. Če bi bil
Macdonald razpusil parlament in
razpisal volitve, kakor svetuje Leon
Blum, bi utegnili delavska stranka
pridobiti in mednarodna politika bi
bila ostala v rokah angleške delav-
ske vlade.

Tako pa je Macdonald odprl vra-
ta samo večji negotovosti.

Kaj pravi Macdonald

Predsednik vlade Ramsay Mac-
donald je poslal dne 26. t. m. poslan-
cem delavske stranke pismo, v kate-
rem razlaga, zakaj se je odločil za ta
korak. S prav resnimi besedami pro-
si, da naj se sklepanje o namerava-
nih ukrepih vsaj toliko časa odloži,
da bo v bodoči parlamentarni seji
vlada razvila svoj program. V poseb-
ni točki Macdonald prav posebno
poudarja, da se je kriza blížala s tako
naglimi koraki, da je bilo le vprašanje
nekaj ur, kako se rešimo katastrofe.

Grozila je silna devalvacija angle-
škega funta in če bi se bil ta namen
borzijačem posrečil, bi bila Anglija
zabredla v še težjo gospodarsko kri-
zo, enako kakor Nemčija, in delav-
stvo bi zaradi te spekulacije najbolj
trpelo.

V svojem govoru v radiu je Mac-
donald poudaril, da mora nova vlada
nujno rešiti državno ravnotežje. Po-
tem se lahko razpišejo tudi volitve.
Tisti pa, ki smo prevzeli nase riziko,
dobimo potem svojo kazen ali svojo
pohvalo.

Gandhi pojde vendar v London.
Kakor poročajo časopisi, se je baje
Gandhi vendarle odločil, da bo pri-
sostvoval londonski konferenci.

Plačani dopusti fran- coskega delavstva.

Francoska zbornica je pred od-
hodom na poletne počitnice sklenila
zakon, po katerem pripada vsako
leto delavcem v industriji, trgovini in
kmetijstvu plačan dopust po enem le-
tu službe v istem podjetju. Po enem
letu ima delavec pravico do enega
tedna dopusta, po treh letih najmanj
štirinajst dni. Otroci pod 16. letom
imajo neglede na dobo zaposlenosti
pravico do dveh tednov dopusta.

Delavci, ki so dolgo dobo v enem
obratu, imajo pravico do podaljšane-
ga dopusta, in sicer: če so zaposleni
30 do 35 let 4 dni več, 35 do 40 dni
6 dni več, 40 do 45 let 8 dni več, 45
do 50 let 10 dni več, nad 50 let po
14 dni več.

Če so v kolektivni pogodbi ugod-
nejše določbe o dopustu, veljajo do-
ločbe pogodbe.

Če se delavcu odpove služba brez
njegove krivde, ima pravico do po-
čitnic. Če pa službeno razmerje pre-
neha zaradi težkega prestopka, de-
lavec nima pravice do dopusta. Čas
dopusta se določi ob pričetku leta
sporazumno med delavstvom in obra-
tovodjo.

Delodajalcem je prepovedano do-
pust odreči in plačati. Sme pa tudi
podjetnik zahtevati plačilo od delav-
ca, če med dopustom opravlja delo
za drugega podjetnika.

Zakon velja do leta 1933 samo za
podjetja, ki imajo več kot pet delo-
jemalcev.

Zakon pride še v senat in tajnik
francoske strokovne zveze R. Lenoir
se boji, da se senatu ne bo mudilo,
da ta zakon odobri. Senat je navadno
povsod — coklja.

Borba za predsed- ništvo avstrijske re- publike.

Kandidati za predsedniška mesta.

Dr. Ender, bivši kancler, očitno
ne sprejme kandidature za pred-
sednika republike. Zaradi tega prih-
jata v poštev pri krščanskih socialcih
dr. Seipel ali pa dosedanji predse-
dnik Miklas. V krščansko socialni
stranki ima večino dr. Seipel.

Socialni demokrati bodo kandidi-
rali predsednika parlamenta dr. Kar-
la Rennerja.

Letošnja volitev predsednika se
utegne izvršiti že 18. oktobra. Doslej
je volil predsednika zvezni parla-
ment. Letos pa voli po izpremembi
ustave lanskega leta, splošno volil-
stvo. Volilna borba za predsednika
republike utegne torej biti jako huda
in bi bilo danes nemogoče preroko-
vati izid volitev.

Lerroux bodoči mož Španije.

Lerroux, španski zunanji mini-
ster, je imel v Madridu shod, ki se
ga je udeležilo nad 15.000 oseb. Iz-
rekel se je za ločitev cerkve od dr-
žave, govoril o sestavi nove vlade
po njegovi vrnitvi iz Ženeve. Ni pa
za nasilstvo. Lerroux je odločen, ni
toliko merodajen pri njem njegov
program, kakor njegova izredna spo-
sobnost za vodstvo.

Vesti o uporih med Baski in dru-
god so pretirane. Oboroženih upo-
rnikov sploh ni. Vlada je nastopila
energično, ker hoče preprečiti med
prebivalstvom razne represalije. V
splošnem pa ni vznemirljivih ne-
mirov.

Ameriške banke proti nezaposlenim.

Amerikanske banke so že delavski vladi izjavile, da dajo Angliji kredite le tedaj, če se primerno znižajo podpore za nezaposlene. Amerikanske banke so to zahtevale zaradi tega, ker tudi ameriške strokovne organizacije zahtevajo uvedbo zavarovanja za nezaposlene.

Zadovoljni ameriški bankirji.

Ameriško bankarstvo je z ozirom na padec delavske vlade in sestavo koalicijske vlade otvorilo Angliji neomejen kredit.

To je najboljši dokaz, da je odstop delavske vlade povzročil finančni kapital, ki je koncentrično omejeval kredit Angliji in odvajal zlato.

Radikalni člani delavske stranke v Angliji pravijo zaradi tega, ker se bankirji vmešavajo v državno upravo, da se morajo banke poddržaviti. Ta stara delavska zahteva dobi s tem nov poudarek.

Politični govor predsednika madžarske vlade. V četrtek, dne 27. t. m., je imel predsednik nove madžarske vlade politični govor, v katerem je razvijal program svoje vlade. Zlasti je poudarjal zaslugo Italije za Madžarsko, ki je najbolj pripomogla k temu, da Madžarska danes ni več izolirana ter da se bodo prijateljski odnosi med obema državama še poglobili. To prijateljstvo med obema državama pa ni naperjeno proti nobeni sosedni državi.

Velik izvoz žita iz Rusije. V Rusiji so to leto pridelali ogromno žita, tako da bodo preplavili z njim svetovni trg. Za izvoz žita je baje ruska vlada najela več tovornih parnikov in se bo prevoz žita vršil preko Črnega morja. Nameravani izvoz žita bo gotovo tudi odločilno vplival na cene evropskega trga.

Doma in po svetu.

Konferenca balkanskih zunanjih ministrov. Iz Carigrada javljajo dunajskim listom, da se namerava v kratkem sklicati balkanska konferenca vseh zunanjih ministrov. Ni pa znano, ali gre tu le za reparacijska vprašanja ali za politično zблиžanje balkanskih držav.

Hrvaški emigranti so baje našli novo zavetje v Meranu v Italiji. Dunajski »Abend« poroča, da se nahaja tam Perčec. Isti list trdi tudi, da dobivajo ti emigranti denarno podporo od italijanske in madžarske vlade.

Zdravilišče Golnik nad Kranjem je obhajalo dne 27. t. m. desetletnico ustanovitve. Zdravilišče za tuberkulozne bolnike je jako moderno urejeno.

Znižanje krušnih cen v Beogradu. Pekarna Simić in Čurčija v Beogradu je znižala cene kruhu, in sicer: belemu kruhu od Din 3.50 na Din 3, črnemu kruhu pa od Din 3 na Din 2 za kg. Pekarna utemeljuje ta svoj korak s tem, da se je cena moki zopet znižala in da upa, da se bo vsled znižane cene konzum kruha dvignil. Ja, kaj pa naši peki in naši konzumenti in končno kaj poreko naše oblasti k temu? Ako se je beograjskemu peku znižala cena moke, se li ni tudi našim? V Mariboru, ki je v drugem draginskem razredu, stane črn — ne polbel kruh — štiri dinarje! Napravite torej enkrat vendar že red pri prodaji živil, ne le pri kruhu, temveč tudi pri drugih življenskih potrebščinah.

Potni listi. Notranje ministrstvo je odredilo, da ostanejo že vidirani dosedanj potni listi tako dolgo v veljavi, dokler ne poteče vpisani rok. O tem ukrepu so bile obveščene tujsko-prometne pisarne.

Velesojem, čebelarji oddelek. Med je v inozemstvu važno živilo, ki se nudi posebno pri zajtrku. Ta navada se tudi pri nas vedno bolj širi. Zato je ne smejo prezreti

posestniki gostiln, hotelov in prebivalci letovišč, ako hočejo stalno obdržati svoje goste. Na velesojemski razstavi se bo dobil najfinjši, zanesljivo pristen med v ličnih, a ne dragih posodah.

Letošnja perutninarška razstava v Ljubljani. V času jesenske velesejmske prireditve, t. j. od 29. avgusta do 9. septembra, se vrši v Ljubljani tudi perutninarška razstava. Ta prireditev se ne bo vršila kot samostojna razstava, temveč v okviru kmetijske razstave. Z ozirom na to bo njen obseg sicer omejen, ali kakovostno bo pa ta razstava zelo zanimiva in poučna. Razstava bo nam predložila, kako se da s smoteno rejo doseči velike uspehe.

Mussolini in Vatikan sta se že zedinila. Sporazum je bil dosežen potom posredovalca. Formalna pogajanja se bodo šele vršila, vendar je spor definitivno rešen.

Rumunija je tudi v gospodarski krizi. Francoski tehnični svetovalec Auboin je zagrozil, če se ne ustavi poslabševanje do gotove meje, da se vrne v Pariz in bo izjavil, da je rumunska država bankrotna. Pri raznih bančnih polomih so kmetje že izgubili 27 milijonov lejev prihrankov.

Nameravan atentat na Venizelosa preprečen. Glasom časopisnih poročil iz Bukarešte sta nameravala dva mladeniča v Temešvaru izvršiti atentat na predsednika grške vlade Venizelosa, ki se je nahajal v Temešvaru. Policija je aretirala oba atentatorja, preden sta zamogla izvršiti svoj namen.

Madžarski socialisti zahtevajo, da se Bethlen izroči sodišču. Na seji izvrševalnega odbora socialistične stranke, ki se je vršila te dni, se je razpravljalo o novo nastalem političnem položaju. Sklenilo se je, da bo stranka napram novemu režimu svojo borbo poostрила. Poleg raznih drugih zahtev socialno-političnega značaja bodo socialisti tudi zahtevali, da se izroči bivši ministrski predsednik Bethlen sodišču.

Konkordat v Avstriji. Med Vatikanom in avstrijsko vlado se vrše pogajanja za sklenitev konkordata. Vatikan zahteva poddržavljenje katoliškega vseučilišča v Salzburgu, da se država odreče pravici sodločevanja pri imenovanju škofov, obvezen verouk in posećanje cerkvenih svečanosti za vse srednje šole. Glavno vlogo pri pogajanjih igra prelat dr. Seipel. Konkordat bo vsekakor moral potrditi zvezni svet in je vprašanje, če bo mogel pristati na te zahteve. Torej kakor drugod, tako je tudi v Avstriji klerikalizem jako agresiven.

Newyorški nadžupan na Dunaju. Jimmy Walker, nadžupan Newyorka, je obiskal nekatera glavna evropska mesta, med drugimi tudi Berlin in Prago. Sedaj pa je prispel na Dunaj. V Pragi se je baje zelo navdušil za pil-

Svet se duši v blagu

»Sunday Express« opozarja na žetev žita na celem svetu in navaja številke, ki bodo menda uradne. Po tem listu leži v skladiščih še vedno 5.500 milijonov bušljev žita, ki ni našlo nikakih kupcev, kar pomeni, da je tako velika množina žita ostala na svetu neprodana, da bi zadoščala za prehrano vseh narodov tudi v tem slučaju, ako bi kmetovalci letos in prihodnje leto prav nič ne želi, oziroma ne pridelali. Sladkorja je preko 6 milijonov ton (600.000 železniških vagonov) preveč. Letino kave cenijo v letu 1931 na 26 milijonov vreč, to je za 13 milijonov ali za polovico več, kakor jo je bilo letos porabljen. Zaloge čaja v Veliki Britaniji same znašajo 112 milijonov kg, napram 73 milijonom v letu 1929. Poleg tega so se pa še ogromne zaloge kavčuka v lanskem letu povišale za nadaljnjih 130 milijonov ton. In vsled tega ukazuje vlade posameznih držav, naj se sežigajo, potaplajo letine in žetve, ali pa da naj se jih pusti kar na poljih, farmah ali plantažah neobrane ali nepožete, da tam zginejo, samo zato, da se bo cena vsemu temu blagu zopet dvignila! Obenem pa delavstvo in nižji sloji še nikdar niso tako stradali in nikdar tako prezebali ter hodili raztrgani kakor danes, ko je vseh dobrin na svetu preveč... Cv. K.

zensko pivo, kateremu prorokuje, da bo kmalu zopet zavzelo častno mesto v Newyorku, kar pomeni, da bo suhe periode v Ameriki skoraj konec. Dunajski listi pa poročajo, da se Walker tudi za »Grinzingerja« ni nič manj navdušil kot za češko pivo. Sicer pa, da je namen newyorškega župana tudi ta, da si ogleda dunajske socialne, kakor tudi zdravstvene naprave, ki slovijo danes že po celem svetu.

Bodoča zima dela skrbí Nemčiji. Nemška državna zveza industrijecev ter združenje nemških delodajalskih zvez, je z ozirom na prihodnjo zimo, v kateri bodo brez dvoma široke ljudske množice izpostavljene veliki bedi ter pomanjkanju, pozvalo že sedaj člane raznih korporacij, naj bi skrbeli za to, da bodo povsod, kjer bi bilo potrebno, pripravljene ljudske kuhinje za oddajo cenene hrane brezposelnim. Take kuhinje bi naj po vzgledu mnogih krajev v državi, odvarjali zasebniki. Zveze naj skrbijo za nabiranje denarnih sredstev in pa za primerne osebe, ki bi prevzele ta častni posel.

Francoski kapital v Angliji. Ker se je Anglija zavzela za Hooverov načrt, oziroma Nemčijo, je Francija odtegnila svoje kapitale Angliji. Pred razpravo o Hooverovem načrtu je imela Francija naloženih v Angliji okoli 140 milijonov funtov, sedaj ima komaj še 30 milijonov. Ta napad na Anglijo je izvršila iz političnih razlogov, ker

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!

To se pravi, čvrsto nadrgnite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE olje za kožo in masažo.

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evcerit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potemni polt tudi pri oblačnem nebu. NIVEA-CREME Vas ohladi pri vročini. NIVEA-OLJE Vas obvaruje pri nengodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom.

NIVEA-CREME: 5 do 22 D.
NIVEA-OLJE: 25 in 35 Din.

Proizvaja Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. z o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

V. P.:

Prijatelji.

Slika iz življenja otrok tik za fronto med svetovno vojno.

Večerne sence so se gostile med zidovjem sivih hiš in se prelivala po vročih od solca razbeljenih tleh. Po raztrganih cestah, ki so se križale v vasi, so se mrtvaško premikale množice ujetnikov in ranjencev. Do onemoglosti izmučena človeška okostja so počivala v cestnih jarkih. Ljudje, ki so zbežali smrtnim krempljem, so bili bolni in umirani; v njih je ostala komaj trohica življenja. V vasi je šumelo, ropotalo in mrgolelo. Nepregledne vrste natovorjenih voz so se valile proti fronti. Med njimi so hreščali težki avtomobili, da so se tresla tla. Na obcestnih travnikih so taborile čete vojakov. Človeško morje je valovilo in se izgubljalo na vse strani mračne kraške pušče.

Ta večer je vladalo na vasi dušljivo razpoloženje. Domačini so nervozno opazovali velike vojaške priprave. Zamišljeni so gledali v množice frontnikov, v ropotajoče topovske vozove, napolnjene z municijo in v konje, natovorjene s strojnimi.

»Kaj bo? Kaj bo?« je šlo od ust do ust. V vsakem obrazu je sijalo

znamenje pritajenega trepetja. »Nova ofenziva!« so drgetale ustnice in tiho so plule besede od srca do srca. Ljudje so se jih bali.

Tudi otrokom se je zdel ta večer skrivnost. V gruči so se podili po cestah in se ustavljali med vojaštvom. Iskali so prijatelje in znance, da bi dobili svojo običajno vsakdanjo skorjico trdega vojaškega kruha.

V barakah tik borovega gozdiča je zapela harmonika. Stari vojak-muzikant je zaokrožil za slovo še nekaj poskočnih pesmi. Fricov oče mu je posodil harmoniko. »Še nocoj očka, še nocoj malo veselja, da se izjoče srce, jutri pa — smrt!« je jecel muzikant, ko je prosil za godalo. Gibka melodija se je dvignila nad borovci in spremljala jo je otožno ukanje, podobno bolj vzdihovanju nego veselju. — Otroci so stekli k barakam. Sedli so na razdrt zid ograde in se zagledali v blede svetlobe okoli barak. Med njimi je bil tudi Sulecov Stanko. Hudo mu je bilo, ko je zvedel, da odide na fronto tudi četa, kjer je bil njegov prijatelj. Koliko kruha mu je dal, odkar ga pozna! Koliko juhe in kave je znosil domov lačnim bratcem in sestricam! Vse mu je dal mladi vojak, s katerim sta se igrala v vročih večerih in se pogovarjala. Trde, neusmilje-

ne misli so bile v Stankovi glavi, mučile so ga, odkar je slišal besede o novi ofenzivi. Skočil je z zida in poiskal svojega prijatelja. Našel ga je v gozdiču pri zadnji leseni kolibi. Naslanjal se je na star bor. Bil je otožen in obupan. Ko je zagledal Stanka, se je razveselil: »Si prišel po slovo, Stanko?« — Od zapada je prinašal veter čudne glasove: pokalo je v zamolklih glasovih, hreščalo in tulilo v jesenski večer. Strojnice in topovi so se spet oglašali, da opravijo svoj smrtni posel. Okoli barak pa je pela harmonika, njeni rezki glasovi so sekali v tišino borovega gaja.

»Nocoj gremo, Stanko!« Mladi vojak je pogledal v Stankovo obličje. Napol glasno je izgovarjal besede, ustnice so trepetale in iz oči mu je sijala otožna bol.

»Stopiva na vrh!« je zastokal in prijel Stanka za roko. Šla sta po mehki senožeti navzgor, puščajoč pod seboj borov gozdič, barake in hrupno vrvenje. Vso pot sta molčala. Obstala sta čele na vrhu, razsvetljenem od mesečine. Blizu vznožja hriba so se vžigale lučke; megleni bliski so švigali od vseh strani, ropotanje in drdranje je spremljalo dolge žareče curke, ki so se prelivali iz zemlje proti rdečemu nebu.

Fronta se je razgrnila pred njima v svoji večerni grozi.

Sedla sta v travo ter se zagledala v divjo igro strojnice in raket.

»Kresovi gore, poglej Stanko! Gore kakor slama, s katero smo včasih zažigali o kresu grmade dračja. Lepo je bilo takrat. Življenje otrok je bilo podobno bajni pravljici. Veselje se je pretakalo med nami, ko smo se lovili okoli ognjenih kupov. Kresovi s fronte me spominjajo na zlate dni, na dom, na mater.«

Pri zadnjih besedah je postal vojak nestrpen. V njegovih očeh je opazil Stanko svetle, bliščeče kaplje.

»Divji so ti kresovi, strašni! Stanko, bojim se jih!« Ognjeni vihar pod hribom je naraščal in se penil po skalnatih obronkih. Vojak je objel s svojimi dlani Stankova lica. Pritisnil jih je k svojemu obrazu ter jih začel mehko božati. Stanko je zajokal. Čutil je neizmerno bol, a vendar ni mogel razumeti, odkod to trpljenje, ta neznosna notranja napetost. Raztrgano se mu je zdelo vse življenje, odkar je slišal zateglo pesem rekrutov, jokanje mater in prve udarce topov. Bil je desetleten otrok, ki ga je življenje vrglo v vihar, ko so zaregljale strojnice na soški fronti.

(Dalje prihodnjic.)

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjic. — Uprava.

ji ni bilo všeč, da ima angleška delavska vlada pri pogajanjih glavno besedo.

Litva namerava odpovedati konkordat. Vsled spora med Vatikanom in litavsko vlado se pričakuje, da bodo najbrže v kratkem času prekinjeni diplomatski odnosi in da bo litavska vlada odpovedala konkordat.

Udušena vstaja v Lissaboni. V sredo, dne 26. avgusta, so v Lissaboni vdrl v neko vojašnico artilerijskega polka močno oboroženi uporniki, ki so brez posebnih težav razorožili častnike, vojake pa so se upornikom na poziv pridružili. Isto so skušali storiti v ostalih vojašnicah, medtem pa je že policija alarmirala več polkov. Po celodnevem boju med uporniki in vojaštvom so končno vladne čete upor udušile ter ujele vse voditelje upornikov. Med bojem je bilo ubitih 10 mož, nad 100 pa ranjenih. Proti večeru je bil red zopet upostavljen.

Morski kiti in borzna kriza. Imamo vendarle živa bitja, za katera sta nadprodukcija in svetovna kriza, če že ne sreča, pa vsaj oddih v njih ne ravno srečnem življenju. To so morski kiti. Niso prav nesimpatične živali, kvečjemu pri nekaterih otrocih, ki jim ribje olje ne diši. Toda lov na kite, prej pustolovstvo, je postal sedaj industrija. Meseca marca tega leta sta dva največja potrošača ribjega olja, sloveča Univer in ameriška izdelovalca mila, izjavila, da imata za dve leti potrebo krita ter ne moreta kupiti nobenega olja. Nato je norveško društvo lovcev na kite sklenilo, da letos ne pošlje nobene ekspedicije v južno ledeno morje. Ta sklep je prekrizala neka angleška družba, ki tudi pojde na lov, toda nadejamo se, da bodo vendar privoščili ubogim kitom nekoliko oddiha. »O tem ni spora,« pravi poročilo, »da se mora ribje olje shraniti v skladiščih.« To je le majhen odlomek iz današnje nadprodukcije, pod katerim pritiskom se danes ravna cene in mezde, ki pa so vendar po računih zoologov pravi rop, ki ogroža to ogromno žival v južnem morju.

Bitka med poslanci v mehiškanski zbornici. Po vesteh iz Mehike je v sredo, dne 25. t. m., nastal med poslanci v zbornici prepir, ki se je razvil v pravečo bitko. Oddanih je bilo baje okrog 60 strelav, pri čemur je bil en poslanec ubit, 4 pa nevarno ranjeni.

Nezaposlenost v Ameriki narašča. V ameriških krogih se boje, da bo v Zedinjenih državah pozimi naraslo število nezaposlenih na 7 milijonov.

Advokat obsojen na 18 mesecev ječe. Dunajski odvetnik dr. Feingold je bil te dni obsojen na 18 mesecev ječe radi goljufij, ki jih je zagrešil na ta način, da je izvaljal od ubogih ljudi denar, češ, da jim bo preskrbel koncesijo za tobačno trafiko itd. Izvaljeni denar je zapravljaj, oškodovanci pa seveda niso dobili obljubljen koncesije.

Hribolazec vsled prevelikega napore umrl. Iz Admonta na Gornjem Štajerskem poročajo, da je 20 letni turist Riha tamkaj umrl. Imenovani je z neko malo družbo podvzel izlet. Med potovanjem ga je zajel snežni metež, kateremu je bil celo noč izpostavljen. Zjutraj so ga prinesli popolnoma izčrpanega v planinsko koč, kjer je izdihnil.

Karoly je pogorel. Novi madžarski predsednik vlade, ki je prevzel dedščino g. Bethlena, se sicer ni pogorel v parlamentu, pač pa na njegovi graščini v Nijiradonyu. Izbruhnil je namreč požar, ki je povzročil za 15.000 pengőjev škodo. Baje je bil ogenj podtaknjen.

Ljubljana.

Delavsko glasbeno društvo »Zarja« v Ljubljani. V nedeljo, dne 30. avgusta 1931 vsi v Bellevue na veliko vrtno prireditev. Spored: Nastop celotne godbe »Zarje« in »Jazz-banda« s koncertnimi in plesnimi komadi. Šaljiva pošta. Tisti, ki bo sprejel največ razglednic, bo dobil darilo: živo jagnje. Tudi še razne druge zabavne točke bodo iznenadile udeležence. Srečolov, bogat po dobitkih, bo osrečeval vse, ki bodo poskušali svojo srečo. Začetek ob 16 uri. Vstop prost. Čisti dobiček je namenjen za nadaljevanje glasbene šole in za godala. Kdor se hoče veselo in po domače zabavati, se gotovo udeleži te komarjeve veselice v Bellevue-ju. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo. — Na veselo svidenjel Odbor.

Maribor.

Mariborska občina je že dovolj žrtvovala za gradnjo stanovanj. Tako nekako je utemeljilo društvo hišnih posestnikov in pa mariborski trgovski gremij svoj protest na bansko upravo proti temu, da bi mestna občina mariborska z v letnem proračunu predvidevanim kreditom zidala nova stanovanja. Že ob priliki proračunske razprave so se morali delavski zastopniki v občinskem svetu boriti za to, da bi se s strani mestne občine nekaj žrtvovalo za zidanje stanovanj. Po dolgem prerekanju je končno občinski svet v to svrhu votiral en milijon dinarjev. Z gradnjo pa se le ni pričelo, zato je obč. sv. Oslak na zadnji seji občinskega sveta zahteval pojasnilo, zakaj se stanovanja iz omenjenega fonda ne grade. Mestni načelnik je stvar pojasnil na ta način, da so se proti gradnji stanovanj po mestni občini pritožili hišni gospodarji in pa trgovski gremij, ker je baje mestna občina že dovolj žrtvovala v to svrhu. Namen društva hišnih posestnikov je očitven, čim manj stanovanj, tem bolj se lahko izžemajo najemniki. Manj razumljivo pa je, da je proti gradnji stanovanj protestiral tudi trgovski gremij, ko je vendar znano, kako drago morajo plačevati trgovci svoje lokale hišnim lastnikom. Mar je trgovskemu gremiju še premalo konkurzov in prisilnih poravnav, ki se skoro dnevno odvijajo? Maribor ima res glasom zadnje statistike 105 nezasedenih stanovanj, ima pa tudi v Kraljeviču Marka ulici barako, ki je kulturna sramota in socialen škandal današnje dobe. Nedavno tega so poročali listi, da je mariborska policija zasačila brezposelnega 65 letnega delavca Jakoba Serdinška, ki je prenočeval na Dravskem obrežju v neki jami. Podobnih slučajev pa je v Mariboru še nešteto.

Znižajte cene mesu. Cene klavne živine so v zadnjem času zelo padle in niso nikakor več v skladu s cenami, po katerih prodajajo mesarji konzumentom meso. Mnogo je bilo že topogledno upravičene kritike proti mesarjem, moral pa je priti tudi znani proces proti mariborskim mesarjem, a kljub temu se cene mesa niso znižale, vsaj ne toliko, da bi odgovarjale cenam klavne živine. S tem vprašanjem se je bavil tudi mariborski občinski svet, ki je izvolil za reguliranje cen kruha in mesa poseben tržni odsek z nalogo, da za devu prouči in nato občinskemu svetu poroča. Na seji občinskega sveta, ki se je vršila dne 20. avgusta, bi bil moral odsek, kateremu načeljuje g. Žebot, poročati o svojih sklepih in predlogih občinskemu svetu. Poročilo se sicer ni moglo več staviti na dnevni red občinske seje, vendar bi se pa bila lahko ta zadeva kot nujna pri seji obravnavala. Občinski svet ni imel prilike, da bi se zamogel s tem vprašanjem baviti, kajti takoj v začetku obč. seje je nek občinski svetnik, ki je tudi sam mesar, stavil predlog, da se ta zadeva, ker ni na dnevnem redu občinske seje, odloži do prihodnje, kar se je v smislu poslovnika tudi storilo. S tem se je rešitev tega vprašanja zopet vsaj za nekaj časa zavlekla. V času, ko so ubogi kmetje vsled pomanjkanja finančnih virov primorani, da prodajajo živino za vsako ceno, pa lahko mesarji prodajajo meso poljubno, oz. za mnogo previsoke cene. Naloga občine bi seveda bila, da zaščiti predvsem konzumente in da z vsemi ji na razpolago stoječimi sredstvi nastopi proti visokim cenam

Lep sestanek zaupnikov mariborskih železničarjev.

Za sredo zvečer so sklicale mariborske podružnice Ujedinjenega saveza železničarjev Jug., sestanek zaupnikov iz Maribora, ki se je vršil v Gambrovi dvorani z dnevnim redom: volitve v bolniški fond prometnega osebja, izplačilo razlik ter slučajnosti.

Sestanek je bil nad pričakovanje dobro obiskan, tako da je bila dvorana polna zaupnikov. Na sestanku, katerega je otvoril ter mu predsedoval s. Brenčič, predsednik podružnice I., sta podala referat o poslovanju bolniške blagajne sodruga Mikec kot bivši član oblastnega odbora in pa Bahun kot delegat glavne skupščine.

Sodruga Mikec je orisal delovanje oblastnega odbora, v katerem sedi 6 izvoljenih poleg 6 imenovanih železničarjev. Medtem ko pripadajo izvoljeni skoraj vsem kategorijam, pripadajo imenovani samo najvišji kategoriji in predstavljajo nekako delodajalca. Težko je delo v tej instituciji, kajti zavarovanje prometnega osebja je pri nas še v povojih. Treba je to institucijo šele izgraditi. To pa je zelo težka naloga naših delegatov, kajti, če se jim posreči, da se v oblastnem odboru kaj sklene, tedaj to še dolgo ni končnoveljavno, ampak je odvisno od tega, kaj bo rekel centralni odbor, ki marsikateri sklep oblastnega odbora preobrne in kot končna instanca je še minister promet, ki odloča, kaj se naj izvede in kaj ne. Kakor rečeno: samo v ljubljanski oblastni upravi imajo železničarji svoje izvoljene zaupnike, ne pa tudi v ostalih štirih upravah in istotako nimamo v centralnem odboru v Beogradu nobenega člana Ujedinjenega saveza železničarjev.

mesa, ki se prodaja na tržnih stojnicah v Mariboru. To se žal do sedaj ni zgodilo in je treba, da se javno ugotovi. — Konzument.

Passiva mestne plinarne. Iz časopisja posnemam, da se je na zadnji seji mariborskega občinskega sveta vršila živahna razprava radi nerentabilnosti mestne plinarne, ki izkazuje v minulem poslovnem letu 299.000 Din primanjkljaja, ki pravzaprav ni noben primanjkljaj, ako se upošteva ona vsota, ki jo plinarna plačuje občini za uporabo javnega sveta. Vzrok pa je to, da vsled slabega cevnega omrežja uhaja 35 odstotkov celokupne produkcije plina. Ta zguba plina, ki je pred nekoliko leti znašala okrog 50 odstotkov, ni trenutna, marveč uhaja plin že več let in se je občinski svet s plinarniškim vprašanjem bavil v zadnjih desetih letih mnogokrat, ne da bi istega rešil, kakor bi bilo treba. Vedno se je kolebalo in cincalo, namesto, da bi se bilo napravilo odločen korak glede sanacije plinarne. Stavljeno so bili razni predlogi, ki so šli za tem, da bi se plinarno takoj temeljito preuredilo, zlasti, da bi se izmenjalo slabo omrežje. Plinarna je prešla tik pred vojno iz privatnih rok v javno upravo. Ko je prišla plinarna v posest mestne občine, so bile njene naprave skoraj nerabne. Treba bi bilo že takoj takrat celokupno cevno omrežje izmenjati. To je bilo tudi prejšnjemu lastniku dobro znano, vsled česar je plinarno raje prodal ter s tem napravil še prav dobro kupčijo. Pisec teh vrstic se je, z ozirom na zelo neugodno tehnično stanje, svoječasno zavzemal za to, da bi se najelo večje posojilo, s katerim bi bilo mogoče celokupno cevno omrežje izmenjati ter obrat preurediti na moderen način. Toda našli so se obč. svetniki, ki so pomišljali, češ, da ni gotovo, če bomo plinarno sploh še rabili, sicer pa bi se jo moralo prestaviti na periferijo, ker sedaj se nahaja takorekoč v zaprtem mestu, kjer kvari zrak. Odločujoči faktorji so bili vedno za to, da se krpa, čeravno to krpanje ni mnogo manj stalo, kot če bi se bila plinarna takoj temeljito preuredila. Rezultat je samo ta, da je podjetje moralo ves čas plačevati visoke obresti ter amortizacijo za izposojene milijone, na drugi strani pa je utrpelo veliko zgubo vsled uhajanja plina. In tako je tekmo let delala mestna plinarna z izgubo, ki bi morda zadostovala za renoviranje in odpravo vseh nedostatkov pri podjetju. Da to ni zdravo gospodarstvo, je na dlan. Nekoliko vzrokov za nerentabilnost, pa tiči tudi v kalkulaciji. Pred dvema letoma se je izpremenil cenik. Cena plinu se je znižala za eno tretjino, t. j. od 3 Din na 2 Din za kubični meter. Pri tem pa se je napravila napaka, da se je cena za prvih 5 kubičnih metrov zvišala od 3 Din na 5 Din. To gotovo ni vabljivo za prirastek novih odjemalcev, tem manj, ko ostane cena za prvih 5 kub. metrov tudi tedaj zvišana, ako se konzumira preko te množine. Logično bi bilo, da bi oni konzument, ki porabi, recimo, 10 kub. metrov plina na mesec, plačal vseh 10 po 2 Din, ne pa, da mora prvih pet vedno plačati po 5 Din. Treba bi bilo stremeti za tem, da bi se do bilo odjemalcev tudi med širšimi sloji, ki

Tudi iz izvajanj sodr. Bahuna je bilo razvidno, kako težko je delo v glavni skupščini, kjer ima Ujedinjeni savez železničarjev večinoma 5 glasov proti 35. Teh pet zastopnikov saveza ima zelo težko stališče napram ostalim, ki so do redkih izjem sami višji uradniki. Že na prvi skupščini l. 1926 je bilo ugotovljeno, da uredba kakor tudi začasni pravilnik ne odgovarjata in je bilo sklenjeno, da se naj izmenja tako uredba kot tudi pravilnik. Toda kljub temu, da se je ta sklep na vseh poznejših skupščinah ponovil, se to še do danes ni zgodilo. Radi tega bolni člani mnogokrat silno trpe, ker se jim ne sme več nuditi pomoči, četudi bi bila sredstva na razpolago, kot dopušča uredba in pravilnik.

Predaleč bi nas zavedlo, če bi hoteli navajati posamezne slučaje. Toda treba je priznati, da ima savez kljub vsem težkočam vendarle znamenoviti gotove uspehe.

Ker se namerava bolniško zavarovanje v naši državi izpremeniti, zato so naši zastopniki zahtevali, naj pride celokupno bolniško zavarovanje pod kompetenco ministrstva za socialno politiko, kajti praksa je pokazala, da ni najbolje, če delodajalec odloča o zavarovanju lastnih uslužbencev, ampak naj odloča oni, ki je specijelno za to postavljen.

Seveda hočejo in zahtevajo železničarji, da jim ostanejo njih lastni uradi z vsemi napravami, kakor tudi, da imajo v bodoče svoje zdravnike, skratka, oni hočejo avtonomijo.

Ko sta to točko oba govornika zaupnikom pojasnila, je bilo stališče naših delegatov soglasno odobreno.

Nato se je prešlo na drugo točko dnevnega reda, o čemur pa bomo poročali v prihodnji številki.

pa tako visoke cene plina ne zmorejo plačevati; zato se jih le težko pripravi do tega, da bi si privoščili udobnost, ki jo nudi plinska naprava v gospodinjstvu. Tako se baje nekatere stranke, ki imajo sicer plinske naprave, iste ne poslužujejo, ker jim je plin predrag. Poleg večjih investicij za temeljito preureditev plinarne, bo torej treba tudi določiti primerne cene, ki bodo omogočile razširjenje plinskih naprav tudi med revnejšimi prebivalci, zlasti med delavstvom.

CLANSKO ZBOROVANJE ŽIVILSKIH DELAVCEV. Podružnica živilskih delavcev v Mariboru sklicuje za nedeljo, dne 30. t. m., člansko zborovanje z važnim dnevnim redom, ki se bo vršilo v društvenem lokalu ob pol 10. uri dopoldne. Člani organizacije se vabijo k polnoštevilni udeležbi.

60 letnica požarne brambe v Mariboru. V nedeljo, dne 30. avgusta, obhaja mariborska požarna bramba svojo 60 letnico obstoja. Za to slavo se pripravljajo v društvenih krogih velike priprave.

Vpisovanje v trgovsko akademijo se vrši za I. razred vsak dan od 10. do 11. ure v pisarni ravnateljstva do 31. avgusta. Vpisovanje v ostale letnike, kakor tudi za učence, ki morajo I. razred ponavljati, pa se vrši dne 2. in 3. septembra od 9. do 11. ure istotam.

Vpisovanje učenk na II. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici se prične dne 31. avgusta in 1. septembra od 8. do 12. ure. Ponavljalni izpiti pa bodo dne 29. in 31. avgusta ob 8. uri zjutraj.

Glavno vpisovanje na drž. realni gimnaziji v Mariboru za šolsko leto 1931-32 se vrši v torek, 1. septembra, od 8. do 12. ure, in sicer za I. razred v ravnateljevi pisarni, za ostale razrede v dotičnih razredih. Naknadni vpisi se vrše od 2. do 5. septembra od 9. do 10. ure. V soboto, 12. septembra, bo prvi šolski dan. Podrobna pojasnila so na objavi desk v šolski veži.

Gradnja nove hiše na Glavnem trgu. Te dni so pričeli na Glavnem trgu podirati staro poslopje poleg trgovine Miloša Oseta, kjer se bo zgradila nova trinadstropna hiša tovarne Berg.

Kostanjarji, ki hočejo v l. 1931/32 peči kostanje v območju mesta Maribor, se vabijo, da predložijo kolekovane prošnje najkasneje do 9. sep-

tembra 1931 mestnemu načelstvu. Na poznejše prošnje se ne bo oziralo.

Odredba mestnega načelstva. Ker so tržnemu nadzorstvu došle pritožbe, da se na trgu prodaja nakradeno sadje in grozdje, odreja mestno načelstvo v smislu § 10 tržnega reda, da se mora vsak prodajalec sadja in grozdja izkazati na zahtevo tržnih organov s provenienčnim certifikatom občine, da je prodajalec upravičen lastnik sadja in grozdja. Proti osebam, katere ne bodo imele teh certifikatov, se bo po obstoječih predpisih postopalo. Kontrola se bo točno izvrševala.

Riziko dela. Minuli torek se je ponesrečil zidar Ivan Rus. Pri popraviljanju neke hiše na Koroški cesti mu je po nesreči spodrsnilo, tako da je padel raz odra več metrov globoko ter obležal. Pri padcu so se mu pretresli možgani. Težko ponesrečenega je rešilni oddelek odpremil v bolnico.

Izposojeno dvokolo je bilo minuli ponedeljek ukradeno izpred splošne bolnice M. Podlesniku iz Sv. Lovrenca na Pohorju.

Mislite že sedaj na Vaša zimska oblačila! Največjo izbiro raznovrst-

nega krzna (čez 300 vrst) imam letos na zalogi po izvanredno nizkih cenah kljub plačilnim olajšavam. L. Ornik, Koroška cesta 9.

Opozorilo staršem! Kupujte za svojo deco sedaj za šolo samo pri nas na Slomškovem trgu 6! Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Senovo pri Rajhenburgu.

Zanimiva razprava. Dne 5. septembra se bo vršila pri okrožnem sodišču razprava proti bivšemu poslancu in županu Jožetu Škoberne, ki je pripadal bivši SLS in je bil dolgo časa skoro absolutni vladar v tem srezu. Našim čitateljem je še gotovo v spominu, kako hude borbe so se vršile med sedanjim obtožencem in vsemi onimi, ki so se mu zoperstavljali. O poteku razprave — katerih bo pa bržčas več — bomo poročali.

Jesenice.

Nesreča v tovarni Kranjske industrijske družbe na Jesenicah. V pon-

deljek popoldne se je pripetila v tovarni Kranjske industrijske družbe na Jesenicah velika nesreča. Delavec Anton Taler je mazal transmisijo. 4 in pol metra visoka lestva je spodrsnila in Taler je padel med razno šaro. Polomljeni ima dve rebri ter je zadobil več udarcev in ran. Prepeljali so ga v bolnico bratovske skladnice.

Delavski sport.

Prireditev delavskih kolesarjev v Mostah pri Ljubljani. Minulo nedeljo je priredila podružnica I. Delavskega kolesarskega društva, centrala Maribor, kolesarsko prireditev v Mostah, katere so se udeležile številne delegacije iz raznih podružnic dravske banovine. Po prisrčnem sprejemu na kolodvoru, se je formirala okrog 200 kolesarjev broječa povorka, ki se je podala na veselični prostor v Moste. Povorko je spremljalo veliko število sodrugov in sodružic ob številni množici ljudi, ki je tvorila špalir. Vsled slabega vremena se je morala name-ravana veselica preložiti na nedeljo, dne 30. avgusta. Popoldne pa se je kljub dežju vršila kolesarska dirka, pri kateri so naslednji tekmovalci do-

segli kot prvi cilj: 1. Sodr. Čerič iz Pobrežja, 2. soodr. Engler iz Maribora, 3. soodr. Kobal iz Pobrežja in 4. nek sodrug iz Most. Da je ta delavska kolesarska prireditev tako lepo uspela, je predvsem zasluha sodružic in sodrugov iz Most, ki so se kar najbolje potrudili, preskrbeti za udobnost gostov v svoji sredini. Ta prireditev pa je tudi pokazala lep napredek in razvoj delavskega kolesarstva, ki kljub sedanjim težkim časom ne omaga. Našim vrlim kolesarjem želimo tudi v bodoče mnogo uspeha!

Meh za smeh.

Čuden opis pogreba.

Učenci so prejeli pismeno nalogo, v kateri naj bi vsak opisal kak svoj doživljaj.

Jožek Kostrun si je izbral opis nekega pogreba. Ker pa ni znal pravilno postavljati vejic in pik, je nalogo tako-le napravil:

»Za krsto je stopal župan na glavi, je imel cilinder na nogi, lakaste čevlje na roki, je nosil dežnik pod nosom, pa očali in oči povešene v globoko žalost.«

Mi otvorimo

ново skladišče čevljev

Kranjske industrije - 31. avgusta - v trgovski hiši Trgovski dom v Mariboru.

Pozor na nove jesenske nizke cene!

Mi vodimo

tudi najboljše damske nogavice svetovnih znamk kot: G. B. L., Dollar Princes, Palmero, Bemberg, Zellvag, Belaflor, Silk, Fako itd. v novih modernih barvah kakor tudi gumi-jeve nogavice.

Trgovski dom Maribor.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina.

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bodele uverili o resničnosti naših navedb, Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

Pazite se pred ponaredbami!

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena
50
Pazite
na gornjo ceno

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inseren-tih.

Za šolo kupujemo samo na Slomškovem trgu štev. 6. Ljudska tiskarna Maribor.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKE DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruge lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 250 D

NAČELSTVO.

Nalagajte svoje prilhanke v Štajerski hranilnici!